

Особливості договорів купівлі-продажу повітряних суден

Скура В.В., студент Вінницького відділення ННІЗН НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник
Лов'як О.О.

Найважливішою особливістю, щодо укладення договору купівлі-продажу повітряного судна - наявність у покупця відповідної ліцензії. Для цього потенційний покупець повинен пройти відповідне навчання урокам пілотажу. Для отримання ліцензії потрібно відлітати 40 льотних годин з інструктором і отримати відповідний сертифікат, що підтверджує проходження навчання.

Купівля-продаж повітряного судна - операція, яка вимагає врахування багатьох аспектів в силу специфіки її предмета та значної вартості, яка іноді сягає мільйонів доларів. Для покупця укладення договору купівлі-продажу включає в себе наступні етапи:

- передпродажну підготовку підписання договору купівлі-продажу повітряного судна складання проекту договору купівлі-продажу
- прийом - передачу повітряного судна,
- реєстрацію договору .

Передпродажна підготовка включає в себе: перевірку правового титулу на повітряне судно, наявність обтяжень щодо відчуження повітряного судна, візуальну інспекцію літака, випробувальний політ, підписання попереднього договору.

Договір купівлі-продажу повітряного судна повинен містити такі положення: сторони договору; предмет договору; ціна договору і умови оплати; умови встановлення додаткового обладнання в разі необхідності; права та обов'язки сторін порядок проходження інспекції повітряного судна; момент переходу права власності на повітряне судно; гарантійні зобов'язання тощо.

повинен передбачати тип повітряного судна, його бортовий номер і технічні характеристики. Ціна договору складається з вартості самого повітряного судна, додаткового обладнання, якщо таке буде поставлятися, розміру необхідних платежів, пов'язаних з оформленням договору купівлі-продажу повітряного судна. Щодо розподілу прав і обов'язків сторін, то особливості даного виду договору є необхідність у врегулюванні розподілу обов'язків сторін щодо підготовки перельоту повітряного судна, технічного обслуговування, передпольотної підготовки, заправки паливом, аеронавігаційного забезпечення, забезпечення митного оформлення, передача покупцеві супровідних документів. Важливими елементами договору є врегулювання питання щодо направлення льотного та технічного екіпажу для забезпечення перельоту повітряного судна, комісії для технічної інспекції повітряного судна, здійснення обльоту повітряного судна своїм екіпажем після огляду на землі.

При складанні проекту договору необхідно особливу увагу приділяти порядку прийому-передачі повітряного судна і супровідних документів, що включає кілька етапів. Перший етап - це технічна інспекція літака, яка передбачає: візуальну інспекцію повітряного судна на предмет наявності зовнішніх пошкоджень, розташування національних і реєстраційних знаків на повітряному судні, їх відповідність технічній документації; детальну інспекцію повітряного судна і випробувальний політ, після якого покупець може прийняти повітряне судно, відмовитися від прийняття повітряного судна або прийняти повітряне судно за умови виправлення виявлених недоліків до моменту поставки. З метою уникнення суперечок, важливо чітко задокументувати, які саме роботи зобов'язується провести продавець і чи буде вартість таких робіт відшкодовуватися покупцем. Продавцю, в свою чергу, при проведенні таких робіт необхідно забезпечити наявність фінансових документів про придбання запчастин, які підлягають заміні, договорів про виконання відповідних ремонтних робіт і актів прийому-передач виконаних робіт з третіми особами; завершальну інспекцію повітряного судна проводять з метою перевірки, чи усунені всі недоліки, виявлені в ході детальної інспекції. Другий етап - оформлення результатів технічної інспекції шляхом підписання акту технічного стану повітряного судна, який оформляється представником продавця і покупця. Важливим елементом є технічна оцінка двигунів, за результатами якої складається акт. При передачі повітряного судна покупцеві продавець зобов'язаний також передати такі документи: свідоцтво про реєстрацію повітряного судна; керівництво з льотної експлуатації; реєстраційний журнал двигунів; реєстраційний журнал літака; сертифікат льотної придатності літака; акт технічного стану літака; формуляри (паспорти) на двигун. Процедура реєстрації (яка є обов'язковою) регулюється наказом Мінінфраструктури України від 25.10.2012 № 636 (Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16 листопада 2012 р. за № 1926/22238) «Про затвердження Авіаційних правил України, Частина 47 «Правила реєстрації цивільних повітряних суден в Україні».

Державний реєстр цивільних повітряних суден України ведеться уповноваженим органом з питань цивільної авіації. Реєстрація повітряного судна у Державному реєстрі цивільних повітряних суден України визначає його національну належність до України. Реєстрація повітряного судна у Державному реєстрі цивільних повітряних суден України не є свідченням права власності на повітряне судно будь-якої юридичної або фізичної особи.

Реєстрація повітряного судна у Державному реєстрі цивільних повітряних суден України означає, що уповноважений орган з питань цивільної авіації

здійснює контроль за льотною придатністю та експлуатацією цього повітряного судна.

До реєстраційного посвідчення заноситься інформація про повітряне судно та власника повітряного судна на підставі заявки на реєстрацію (перереєстрацію) повітряного судна і документів, передбачених цими Правилами, наданих до уповноваженого органу з питань цивільної авіації.

З дня реєстрації цивільного повітряного судна у Державному реєстрі цивільних повітряних суден України всі записи, зроблені раніше стосовно цього судна у реєстрах повітряних суден інших держав, Україною не визнаються. Якщо повітряне судно не виключено з Державного реєстру цивільних повітряних суден України, занесення його до реєстру повітряних суден іншої держави Україною не визнається. Уповноважений орган з питань цивільної авіації може відмовити в реєстрації цивільного повітряного судна у разі, якщо повітряне судно не відповідає встановленим вимогам щодо льотної придатності, охорони навколишнього природного середовища або інших обмежень, що встановлені уповноваженим органом з питань цивільної авіації.

Реєстраційне посвідчення повітряного судна, свідоцтво про виключення повітряного судна, сповіщення про надання державного і реєстраційного знаків, тимчасове облікове посвідчення повітряного судна підписуються керівником уповноваженого органу з питань цивільної авіації або його заступником та скріплюються гербовою печаткою уповноваженого органу з питань цивільної авіації. Заявник сплачує державні збори за реєстрацію (перереєстрацію) повітряного судна у Державному реєстрі цивільних повітряних суден України, виключення його з цього реєстру, надання державного і реєстраційного знаків згідно з [Положенням про Державний спеціалізований фонд фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях](#), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28 вересня 1993 року № 819 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 16 червня 1998 року № 889).

Уповноважений орган з питань цивільної авіації не видає будь-яких документів, які підтверджують право власності на повітряне судно. Відомості, що знаходяться у Державному реєстрі цивільних повітряних суден України, розміщуються на сайті уповноваженого органу з питань цивільної авіації.

Не буде зайвим зазначити, що договір купівлі-продажу повітряного судна може стати підґрунтям укладання інших цивільно-правових договорів, зокрема на обслуговування предмету договору або договорів щодо зберігання повітряного судна. Особливістю, що характеризує предмет зазначеного договору є використання злітно-посадкової смуги тощо.

Співвідношення норм цивільного та господарського права щодо визнання договорів недійсними

Сокирчук М.А., слухач Вінницького відділення ННІЗН НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук *Петровський А.В.*

В суспільстві існує певне коло правовідносин - цивільних і господарських - які регулюються конкретними законодавчими актами. На практиці ж виникає ряд колізій між окремими нормами Цивільного і Господарського кодексів з точки зору регулювання договірних відносин, а також коректності їх викладення - юридичних формулювань.